

Behandling og sende det i Udvalg. Jeg er enig med en foregaaende æret Taler i, at dette Udvalg arbejdede troelig og flittig, men jeg er ikke enig med ham i den Fremstilling, han gav af Sagens Historie. Tingene er den, at vi til Slutning vare faa at sige Alle enige om de Forslag, vi vilde gjøre Thinget, men at det hele strandede paa et eneste æret Medlems Modstand. Det er da ogsaa ganske naturligt, at Lovforslaget i alt Væsentligt maatte komme til at se ud saaledes, som det gjorde, da det ifjor blev os forelagt, idet den høitagede Minister jo ikke har havt nogen Udvalgsbetænkning at tage Hensyn til. Jeg siger „i alt Væsentligt“, thi der er kommet en Bestemmelse til, som ikke fandtes i det tidligere Forslag, og som jeg senere skal komme tilbage til. Svad nu Principet i Lovforslaget angaar, nemlig det, at alt kommunalt Arbejde og alle Kvarter skulle udredes for Betaling for Kommunens Regning, og at udviste det nuværende foreldede, saakaldte Flenngsarbejde, saa maa jeg sige, at Principet i og for sig er rigtigt og retfærdigt, det vil sige, naar de Betingelser, som enten maa gaa forud eller maa komme samtidig med denne Lovs Vedtagelse, ogsaa virkelig træde i Live; jeg sigter herved til den kommunale og mellemkommunale Betsatning. Jeg ser ikke rigtig, hvorledes vi ville komme til en retfærdig og ligeelig Fordeling af Byrderne, naar den her foreliggende Sag ikke lættes i Forbindelse med de af mig nu nævnte Love, til hvilke den høitæredede Indenrigsminister jo allerede har bebudet at ville fremlægge Forslag her i Thinget i denne Samling; men jeg tror dog, at der selv om dette ikke sker, er en Udvei at gaa, nemlig den, som Udvalget var enig om ifjor, at den, der eiede større Godskomplekser i en Kommune, skulde, naar han ikke selv boede der, ikke kunne fordræ Betaling for ydet Snefastningsarbejde. Det er imidlertid en Bestemmelse, som naturlig vilde falde bort, naar vi fik den saakaldte mellemkommunale Betsatning, men jeg indrømmer foregaaende ærede Talere, at uden en saadan Bestemmelse som den af mig nævnte vil det foreliggende Forslag, saalænge den mellemkommunale Betsatning ikke er bleven ordnet, maasse blive mere uretfærdigt end det nu gjældende, naar henses til saadanne Kommuner, hvor der findes større Godskomplekser, der ikke svare Formue- og Velighedsstat i den Kommune, hvor dette Gods ligger, idet Cieren bor i en anden Kommune, da det jo ikke kan negtes, at de kommunale Byrder, som der her er Tale om, nu væsentlig hvile paa Harkornet. — Ser jeg nu hen til Lovforslagets enkelte Bestemmelser, er det en Selvsølge, at jeg ikke i alle enkelte Punkter kan følge det foreliggende Lovforslag, hvilket jeg allerede har tilladt mig at bemærke. Jeg støder da først paa en Bestemmelse i 1ste Afsnit, nemlig § 3, der gaar ud paa, at i Reglen skal Snefastningsarbejdet, helt eller delvis udføres ved Entreprise eller ved leiede Fjolk for Kommunens Regning. Jeg indrømmer og

skal til enhver Tid indrømme, at der kan findes visse Veie og Beskræftninger med Hensyn til hvilke man kan gaa frem paa denne Maade, især i Kommuner, hvor der ikke findes Hovedlandeveie eller Terribanelinier; men hvor dette derimod er Tilfældet, tror jeg, at det ikke vil være muligt at faae Arbejdet udført ved Citatation eller ved leiede Fjolk, thi man vil af Erfaring vide, at man i Snevintre mange Gange maa opbyde al Arbeidskraft for at holde Landeveiene ryddelige, og som Følge deraf vil Tingene naatage sig Snefastningsarbejdet paa disse Veie og endnu mindre tillige paa Biveiene, da man ikke veed, hvilket Dieblit man kan komme til at maatte anvende af Kraft paa Landeveiene. Mulig er det endnu værre, hvor der gennem en Kommune løber en Terribane, der ofte lægger Beslag paa al Arbeidskraft. I saadanne Kommuner tror jeg ikke, at man vil kunne faae Arbejdet udført ved Citatation eller ved leiede Fjolk, og jeg kunde derfor have ønsket, at det, der her i Lovforslaget er filltet som det Subsidiære, blev det Principale og omvendt; men for at imødekomme den høitagede Indenrigsminister og det andet Thing skal jeg være villig til for mit personlige Bedkommede at opstille det saaledes, at de to Fremgangsmaader komme til at staa sideordnede. Ærede Medlemmer vilde maasse sige, at det har ingen Betydning, thi Sogneraadet kan, hvor det finder det hensigtsmæssigt, vige bort fra Hovedreglen og bestemme, at Arbejdet skal udføres som Naturalarbejde; men det kan jo ikke, at et Sogneraad kan være indbyrdes uenigt i dette Punkt, idet kun en større eller mindre Minoritet er stemt imod Naturalarbejdet. Dette Mindretal vil jo da kunne indgive Klage til Amtsraadet, ja maasse til Indenrigsministeren, og jeg tror, at saavel Amtsraadet som Indenrigsministeren vilde tage denne Indstilling til Følge, som Mindretallet kommer med, fordi den støtter sig til Hovedreglen i Lovforslaget, og derfor kunde jeg ønske, at de to Regler kom til at staa sideordnede. — Med Hensyn til § 6 har jeg ogsaa en væsentlig Bemærkning at gjøre, nemlig den, at dersom man ikke vil sætte dette Lovforslag i Forbindelse med den af Ministeren bebudede mellemkommunale Betsatningslov, saa maa vi i det nærværende Lovforslag indfatte den Bestemmelse, at de, der eie Harkorn i en anden Kommune end den, hvori de bo, og som Følge deraf svare Formue- og Velighedsstat til samme, ikke maa kunne fordræ Betaling for ydet Snefastning, i alt Fald ikke den fulde Betaling. Imod dette Afsnit af Loven er der fra en af de foregaaende Talere blevet fremsat en væsentlig Anke, nemlig over de store Summer, som Sogneraadet skal have disponible. Jeg tror imidlertid, at man ved nærmere Efterhyn vil finde, at disse Summer dog ikke behøve at være saa betydelige, men derimod indrømmer jeg, at der vil blive en hel Del Skrivi for Sogneraadets Formand. —